

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Marcus Gerardstraat 5 (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022A442
Januari 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

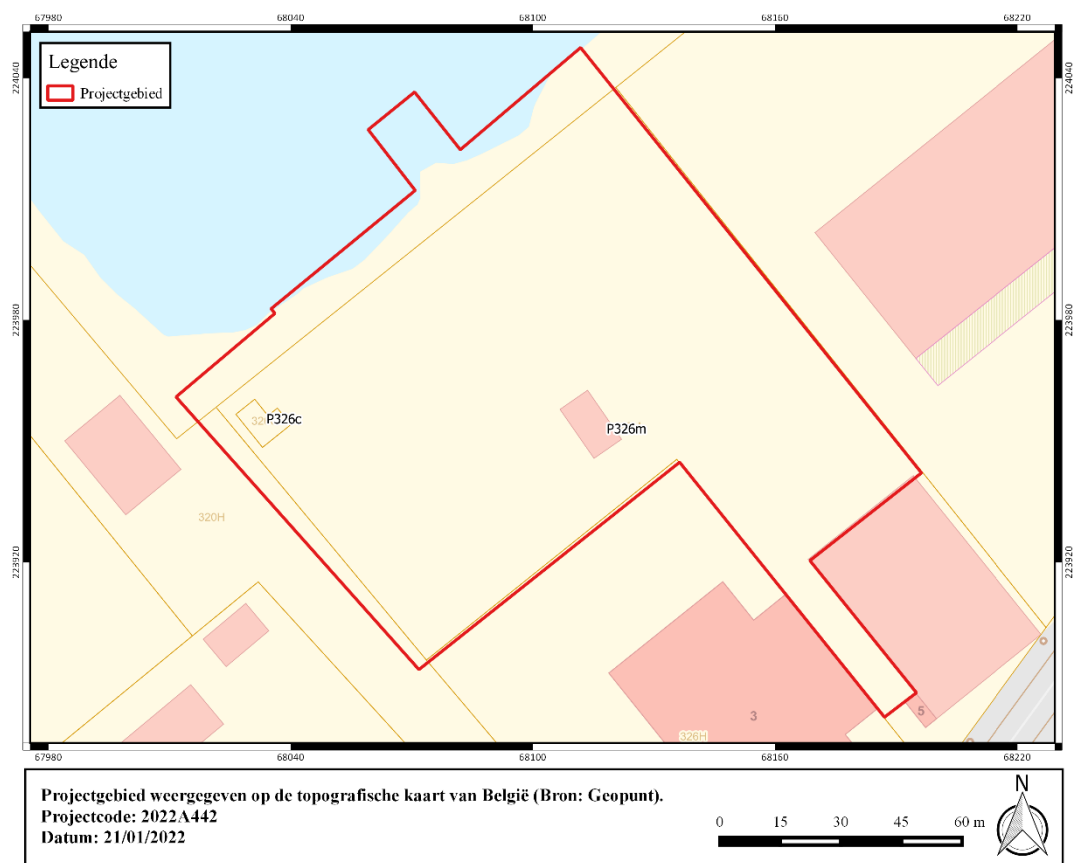

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	Zeebrugge
	Postcode	8380
	Adres	Marcus Gerardstraat 8380 Brugge
	Toponiem	Marcus Gerardstraat 5
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 67975$ $Y_{\min} = 223864$ $X_{\max} = 68257$ $Y_{\max} = 224060$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge, Afdeling 12, Sectie P, nr's 326m, 326c Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de aanleg van verharding en een nieuwe aanlegsteiger ter hoogte van Marcus Gerardstraat 5 in de haven van Zeebrugge. Het volledige projectgebied is ca. 1,46 ha groot en ligt grotendeels braak. Langs de noordwestelijke zijde van het terrein bevindt zich een aanlegsteiger. De geplande werken omvatten de volledige verharding van het terrein, de aanleg van riolering en het aanleggen van een nieuwe betonplaat ter hoogte van de steiger.

Het projectgebied is gelegen in de haven van Zeebrugge, op een terrein dat gelegen is tussen het Prins Filipdok en het Zijdok van het Boudewijnkanaal. De haven van Zeebrugge bevindt zich op de rand van de Zwingel. De samengestelde Quartairgeologische kaart geeft aan dat de top van het profiel bestaat uit wadafzettingen van het Holocene. Hierbij kunnen uiteraard archeologisch relevante horizonten afgedekt geraakt zijn. De bodemkaart geeft echter in een groot deel van het havengebied een sterk vergraven terrein weer. Op het DHMV is te zien dat het terrein is opgehoogd en ca. 3 m hoger gelegen is dan het originele polderlandschap.

Op het cartografisch materiaal is een landelijke omgeving te zien. Ten noorden van het onderzoeksgebied bevindt zich de Evendijk die werd gerealiseerd in de 12^e eeuw. Op de Ferrariskaart is te zien dat het terrein in gebruik is als gras- en akkerland. Het terrein zelf is vrij van enige bebouwing. Zowel ten noorden als zuiden van het onderzoeksgebied zijn omwalde hoeves weergegeven. Op het 19^e-eeuws kaartmateriaal is weinig evolutie op te merken inzake het landgebruik. Op de Vandermaelenkaart is te zien dat het terrein volledig ingekleurd is als grasland. Ook binnen de orthofotosequentie is weinig evolutie op te merken binnen de grenzen van het projectgebied. Al sinds het oudste luchtbeeld is te zien dat het terrein wordt aangewend als stockageruimte. Het noordelijk gelegen Prins Philipsdok is uitgegraven tussen 1958 en 1961 en werd in '62 in gebruik genomen. Het zuidelijk gelegen Zijdok is iets jonger. Het huidige projectgebied en de omgeving zijn zeer waarschijnlijk opgevoerd met de vrijgekomen grond.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn enkele archeologische vindplaatsen gekend. In de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn voornamelijk oppervlaktevondsten ingezameld. Deze wijzen op aanwezigheid sinds de late ijzertijd/Romeinse periode. Onderzoek verder landinwaarts heeft aangetoond dat in de omgeving reeds zout werd gewonnen tijdens de metaaltijden. Tijdens de middeleeuwen neemt de bewoning in de kustvlakte toe en krijgt ze een meer permanent karakter. Bij veldprospecties is in de omgeving eveneens materiaal uit de late middeleeuwen gerecupereerd. Tijdens WOII speelt de haven van Zeebrugge een belangrijke rol en wordt het een basis van waaruit Duitse U-boten opereren in de Noordzee en het Kanaal. Op het kaartblad van de CAI zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied verschillende Duitse artilleriebatterijen weergegeven die de haveninfrastructuur moesten beschermen.

Hoewel ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan kan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed, wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd. De geplande werken interfereren niet met het bodemarchief, voor zover dit nog is bewaard.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden aan de Marcus Gerardstraat te Zeebrugge worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. Op basis van het DHMV en de maaiveldhoogte van omliggende percelen kan geconcludeerd worden dat het projectgebied is opgehoogd met ca. 3 m ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld. De geplande werken betreffen het aanleggen van verharding, riolering en een nieuwe betonplaat als steiger. Deze

ingrepen vinden allen plaats binnen het aanwezige ophogingspakket. Indien nog erfgoed bewaard is onder dit ophogingspakket wordt het niet bedreigd door de geplande werken en kan bijgevolg uitgegaan worden van een in-situ bewaring.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de aanleg van verharding, riolering en een nieuwe aanlegsteiger aan de Marcus Gerardstraat in de haven van Zeebrugge. Op basis van de beschikbare gegevens kan geconcludeerd worden dat het terrein is opgehoogd en de geplande werken niet interfereren met het oorspronkelijke maaiveld. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt weinig zinvol geacht.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.